



Staatstoezicht op de Mijnen  
Ministerie van Economische Zaken  
en Klimaat

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

Bestuur Stichting Bewonersbelangen Lanengebied en Zuiderveen

5.1.2.e

**Staatstoezicht op de Mijnen**

**Bezoekadres**

Henri Faasdreef 312  
2492 JP Den Haag

**Postadres**

Postbus 24037  
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)  
F 070 379 8455 (algemeen)

info@sodm.nl  
www.sodm.nl

**Behandeld door**

5.1.2.e

Datum 7 september 2023

Betreft Handhavingsverzoek zoutwinning Heiligerlee

**Ons kenmerk**

35027381

**Uw kenmerk**

**Bijlage(n)**

Geacht bestuur,

Op 22 mei 2023 heeft de Stichting Bewonersbelangen Lanengebied en Zuiderveen (hierna: Mijndij Belang) de brief "*handhavingsverzoek NOBIAN veld Heiligerlee/winningsvergunning Adolf van Nassau*" aan de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en de inspecteur-generaal der mijnen (IGM) van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) gezonden. U richt zich in uw brief tot zowel dhr. Vijlbrief, vertegenwoordiger van het bevoegd gezag, als dhr. Kockelkoren, de toezichthouder. In de beantwoording beperk ik mij tot de handhavingsverzoeken die zijn gericht aan de toezichthouder. Uit uw brief spreekt een grote betrokkenheid, dat waardeer ik. We vinden elkaar in onze zorg voor de veiligheid van mensen en bescherming van het milieu. Voor de beantwoording van dit verzoek heeft SodM Mijndij Belang om uitstel gevraagd.

Op 16 januari 2023 waren meerdere medewerkers van SodM op werkbezoek in Winschoten. Daar hebben zij met vertegenwoordigers van uw stichting gesproken over nieuwe zoutontwikkelingen in Zuiderveen en over andere onderwerpen die u noemt in uw brief. Onderwerpen zoals de micro-seismische activiteit in Heiligerlee als signaal voor mogelijke (lokale) instabiliteit van caverne HL-H, en lekkages van pek en afdekking bij Nobian<sup>1</sup> zijn toen ter sprake gekomen. Een maand later, op 21 februari 2023, was SodM bij een Themabijeenkomst over de ontwikkeling van zoutwinning in de gemeenteraad Oldambt aanwezig om vragen van de gemeenteraad te beantwoorden. Uw stichting was daar ook bij aanwezig.

SodM is op de hoogte van de ligging van HL-H ten opzichte van de rand van het zoutvoorkomen. Nobian heeft in 2021 onderzoek gedaan naar de exacte positie van de flank, zodat deze correct in de modellen geïmplementeerd kan worden<sup>2</sup>. In het kader van het verscherpt toezicht heeft Nobian van SodM ten eerste een onderzoek moeten doen naar de oorzaak van de waargenomen micro-seismiciteit bij HL-H en ten tweede een plan van aanpak om HL-H inherent veilig te maken moeten indienen<sup>2</sup>. SodM neemt de waargenomen micro-seismiciteit serieus, en ziet de huidige micro-seismiciteit als mogelijke eerste indicatie van een escalerende trend. Daarom heeft SodM Nobian opdracht gegeven dit te onderzoeken. Op het moment ziet SodM echter nog geen gevaar voor mens en milieu.

<sup>1</sup>

<sup>2</sup> <https://www.sodm.nl/actueel/nieuws/2022/02/07/toezicht-op-zoutwinner-nobian-update>

### **Opbouw brief**

Hieronder leest u allereerst samengevat de handhavingsverzoeken en het genomen besluit. Vervolgens leest onze uitgebreide toets aan de norm, zoals beschreven in de wet of het geldende winningsplan, met onderbouwing, en het daaruit volgende besluit.

### **Verzoek aan SodM**

In deze brief behandelt SodM uw verzoek tot handhaven van het huidige winningsplan. De verzoeken die aan SodM zijn gericht, zijn als volgt samen te vatten:

- 1. het verzoek tot handhaving betreft het volledig sluiten (i.c. het buiten gebruik stellen) van alle genoemde en niet genoemde cavernes waar de vergunde diameter van 125 meter op enige hoogte of in enige richting is overschreden.*
- 2. een spoedige oplossing om de betreffende cavernes in overeenstemming te brengen met de vergunde diameter.*
- 3. verzoeken wij het volledig sluiten (i.c. buiten gebruik stellen) van die cavernes waar de onderlinge hart op hart afstand niet voldoet aan de in de vergunning opgenomen minimale 250 meter.*

Op grond van artikel 132 van de Mijnbouwwet (Mbw) ben ik bevoegd om op dit verzoek te beslissen.

### **Besluit**

Er is geen grond voor handhavend optreden. Ik wijs daarom het verzoek om handhavend op te treden tegen de voortzetting van de zoutwinning af.

### **Toelichting**

#### **De geschiedenis van de geometrische begrenzingen voor zoutwinning**

Winning uit het Heiligerlee veld, dat is gelegen onder Winschoten en Scheemda, vindt sinds de jaren 50 van de vorige eeuw plaats. Eén van de eerste beschrijvingen van geometrische begrenzingen zijn te vinden in een brief van het Staatstoezicht op de Mijnen, d.d. 19 november 1970 - no. 7586, dossier -1-823.383.7. De destijds gestelde criteria waren:

- De diameter van de holruimten moet minder dan 100 m zijn;
- De onderlinge afstand van de boringen, hart op hart gemeten, moet meer dan 250 m zijn;
- De afstand van elk punt van de wand van de holruimten tot de begrenzing van de zout dome moet ten minste 200 m bedragen.

In 2000 is ingestemd met het vergroten van de maximale diameter van de holruimten tot 125 m, bij gelijkblijvende overige criteria. Dit komt voort uit een verzoek van Nobian dat is onderbouwd met een studie naar de impact van een toename in maximale diameter op de stabiliteit.

Sinds 2003 is, na een wijziging van de Mijnbouwwet (artikel 34), het hebben van een winningsplan verplicht. Met dit winningsplan moet ingestemd zijn door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (of een voorganger). Voorafgaand aan de instemming vraagt de minister aan (onder meer) SodM om advies.

Als met het winningsplan is ingestemd moet winning plaatsvinden volgens de voorschriften van het instemmingsbesluit, en zoals beschreven in het winningsplan.

Het huidige geldende winningsplan is uit 2008 en daar is in 2009 mee ingestemd. Deze documenten zijn te vinden op NLOG.nl<sup>3</sup>. In de aanvraag, en de bijgevoegde bijlagen<sup>4</sup>, wordt aangetoond dat een pijlerdikte van 100 m voldoende is om de langdurige stabiliteit van het caverne veld te garanderen.

In het instemmingsbesluit zijn geen nadere voorschriften opgenomen over de maximale diameter, pijlerdikte en de hart op hart afstand. De geometrische begrenzingen zoals beschreven in de aanvraag zijn dan ook van toepassing. De genoemde pijlerdikte van 100 meter is daarmee de geldende norm voor de onderlinge afstand van de boringen, en komt in plaats van de hart op hart gemeten afstand van 250 m.

### Norm

De winning van delfstoffen dient overeenkomstig een winningsplan, waarmee de Minister van EZK heeft ingestemd, te worden uitgevoerd (artikel 34, eerste en derde lid Mbw).

Samengevat zijn de relevante, geldende normen:

- De diameter van de holruimten moet minder dan 125 m zijn;
- De onderlinge afstand van de boringen, hart op hart gemeten, moet meer dan 250 m zijn (van 1970 tot 2009);
- De pijlerdikte tussen de cavernes moet 100 m zijn (geldig vanaf 2009 tot heden);
- De afstand van elk punt van de wand van de holruimten tot de begrenzing van de zout dome moet ten minste 200 m bedragen.

### Resultaten onderzoek 2021-2022

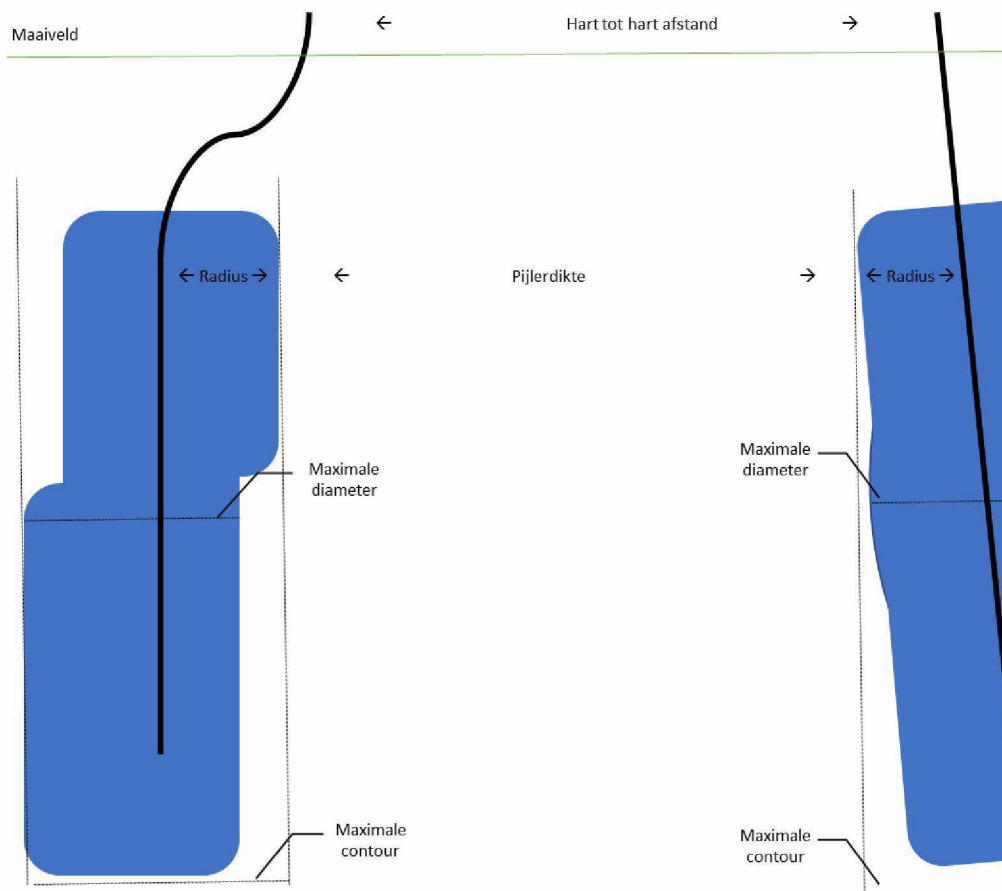
#### *De situatie in het caverneveld Heiligerlee*

Voor een goed begrip van de vorm en diameter van cavernes HL-A/F/H volgt eerst een korte toelichting over de vorm van een caverne en hoe SodM de caverne diameter beschouwt. De cavernes in het Heiligerlee veld hebben elk de vorm van een sigaar. Als je die in plakken zou snijden, en er van bovenaf op kijkt, liggen de plakjes niet altijd recht bovenop elkaar. Hierdoor is het mogelijk dat de totale omhullende omvang (de zogenaamde 'maximale contour') van de caverne een grotere diameter heeft dan die individuele plakjes. Daarnaast zijn de plakjes in een enkel geval niet rond, maar ovaal. Door de ovale vorm kan de diameter in enkele gevallen groter zijn dan vergund. SodM kijkt naar zowel de caverne diameter (in het horizontale vlak) als naar de maximale contour. Enkele concepten zoals hier besproken zijn gevisualiseerd in figuur 1.

---

<sup>3</sup> <https://www.nlog.nl/nlog-mapviewer/brh/106511114?lang=nl>

<sup>4</sup> Specifiek bijlage/referentie [8]: Kavernenfeld Winschoten/Heiligerlee; Berechnungen zur Pfeilerstandsicherheit. Abschlussbericht, Auftrags-Nr. 5145069545 vom 21.12.2005, Hannover, Februar 2006.



Dit figuur is slechts ter illustratie. Het is niet op schaal.

*Figuur 1: Uitleg van enkele begrippen, aan de hand van een schematisch voorbeeld met twee cavernes (blauw) en putten (zwart).*

In 2021-2022 heeft SodM mogelijke overschrijdingen van de maximale caverne diameters van cavernes in het Heiligerlee veld onderzocht. Uit de beoordeling van SodM is gebleken dat op enkele diepte intervallen van de Heiligerlee cavernes de maximale caverne diameter is overschreden. Dit zijn overschrijdingen die enkele decennia geleden zijn ontstaan. Er zijn geen recente overschrijdingen geconstateerd.

Volgens de laatste sonarmeting<sup>5</sup> is de overschrijding voor HL-A (+13 m in 2022), HL-F (+6 m in 2022) en HL-H (+6 m in 2022). In HL-A bevindt zich het interval met de grootste diameter (138 m) op een diepte van 1000 m. Deze caverne is echter vrij schuin ontwikkeld, waardoor de maximale contour op 150 meter uitkomt (zie Figuur 1 – rechts).

<sup>5</sup> De sonarmetingen hebben een onnauwkeurigheid van een tot enkele meters, afhankelijk van de plaatselijke vorm van de caverne. Om deze reden zijn sommige gemeten overschrijdingen ook niet automatisch overtredingen.

In HL-F bevindt zich de maximale diameter van 131 meter op een diepte van 980 m en dit is tevens ook de maximale contour (zie Figuur 1 – links). In HL-H ligt de grootste diameter (131 m) op 793 m diepte, maar deze caverne heeft een afwijkende vorm waardoor de maximale contour 139 m is.

Van 1970 tot 2009 gold dat de vergunde hart-tot-hart afstand tussen naburige cavernes 250 meter was. Het doel van deze afstandsnorm was om een minimale pijlerafstand tussen cavernes te garanderen. De pijlerafstand is de kolom dikte van het intacte zout tussen twee cavernes (Figuur 1). Bij een maximale caverne diameter van 100 m (zoals gold in 1970) komt de minimale pijlerdikte dus uit op 250 meter minus de maximale diameter van 100 meter, oftewel: 150 meter. Tot 2000 was de minimale pijlerdikte 125 meter. Omdat het vroeger niet altijd mogelijk was de exacte eindpositie van een boring (en dus het centrum van de caverne) te sturen of te bepalen, is deze afstand met opzet redelijk ruim genomen. Door voortgang in de techniek is dit wel mogelijk en is het concept van de hart-tot-hart afstand, zoals hierboven beschreven, in 2009 vervangen door een norm voor de minimale pijlerdikte van 100 meter. Vanaf 2009 is de minimale pijlerdikte daarom 100 meter. Uit het onderzoek van SodM is gebleken dat de hart-tot-hart afstand van de cavernes HL-B en HL-E (244 m), HL-C en HL-E (215 m), en HL-A en HL-D (246 m) minder is dan 250 m. Echter aangezien het sinds 2009 gaat om de minimale pijlerdikte heeft SodM vervolgens gekeken naar de pijlerdikte tussen de verschillende cavernes. SodM heeft geconstateerd dat er tussen geen van de cavernes (over de hele lengte gekeken) pijlerdiktes zijn die kleiner zijn dan 100 m; HL-B en HL-E (132 m), HL-C en HL-E (119 m), en HL-A en HL-D (114 m).

#### *Conclusie met betrekking tot de geometrische normen*

SodM heeft tijdens haar onderzoek naar de caverne diameters van cavernes in het Heiligerlee veld geconstateerd dat in drie cavernes (HL-A, HL-F en HL-H) op enkele diepte intervallen de maximale toegestane caverne diameter overschreden is. Tussen geen van de cavernes is de minimale pijlerdikte overschreden.

#### *Getroffen beheersmaatregelen*

De productie van de caverne HL-H ligt sinds 2006 stil. Daarmee groeit deze caverne en dus ook de caverne diameter niet meer. Hetzelfde geldt voor HL-A, deze caverne is sinds november 2022 uit productie. Er is nog wel productie uit de caverne HL-F. De beheersmaatregelen die Nobian bij deze caverne heeft getroffen, leiden er toe dat Nobian op het respectievelijke diepte interval (d.w.z. daar waar er een overschrijding is) geen zout meer wint, zodat de diameter daar niet groter wordt. Dit volgt uit een door SodM aangevraagde rapportage van Nobian, waarin staat: *“Om de caverne niet meer te laten groeien op de diepte met de grootste horizontale doorsnede, is de verdere productie hierop aangepast. Dit wordt gestuurd aan de hand van de afhangdieptes van de productiebuizen en de diepte van de oliespiegel”*. De overschrijding is hiermee beheerst. SodM houdt toezicht op het uitvoeren van de genoemde beheersmaatregel om te voorkomen dat de diameter verder zou kunnen toenemen.

Een op een specifieke diepte eenmaal ontstane caverne diameter kan naar de aard van de zoutwinning niet verkleind worden. Het is dus niet mogelijk om de diepte intervallen waarop de daadwerkelijke cavernes diameter afwijken van de vergunde diameter in overeenstemming met de vergunde diameter te brengen.

#### *Beoordeling van de veiligheid*

Nu de zoutwinning op de specifieke hoogtes waar de maximale caverne diameter overschreden is, is gestaakt (er wordt door de wijze van winning op die hoogte geen zout meer gewonnen) én de overschrijding door de aard van zoutwinning niet teruggebracht kan worden, is de vraag wat de ontstane situatie voor de veiligheid betekent.

De langdurige stabiliteit van de cavernes wordt in de eerste plaats gewaarborgd door twee parameters; een maximale caverne diameter, en een minimale pijlerdikte. Deze waarden zijn gebaseerd op modelberekeningen (zoals te vinden in de aanvraag van het winningsplan in 2008<sup>4</sup>), maar deze hebben naar hun aard een zekere marge.

De diameter overschrijdingen zijn beperkt in vergelijking tot de diameter van de totale caverne en bevinden zich steeds op één specifieke hoogte van de cavernes; tot een maximum van 13 meter. Verder heb ik vastgesteld dat de minimale pijlerdikte van 100 meter bij geen van de cavernes overschreden is. Naar mijn oordeel is hiermee één van de twee stabiliteitsparameters in slechts een beperkte mate overschreden. Ik kan deze situatie daarom niet als onveilig karakteriseren. Wel is het reden om de stabiliteit van de cavernes nauwgezet in de gaten te blijven houden. Dat kan door periodieke sonarmetingen en door het monitoren van de cavernes met een micro seismisch meetnetwerk. Op beide vormen van monitoring ga ik hierna kort in.

Ten eerste wordt er om de 5 jaar (of vaker, als daar aanleiding voor is) een sonarmeting naar de vorm van de caverne uitgevoerd. Uit deze metingen blijkt ten eerste dat er op de dieptes waar de maximale diameter overschreden is, geen winning meer plaatsvindt. Ten tweede valt er uit deze metingen op te maken dat er geen significante, en plotselinge vormveranderingen zijn opgetreden die zouden kunnen wijzen op een mogelijke instabiliteit.

Verder is er in 2019 een micro seismisch meetnetwerk aangelegd in dit veld. Per kwartaal publiceert Nobian de resultaten van deze metingen op haar website<sup>6</sup>. SodM houdt toezicht op de gemeten (micro-)seismiciteit. In de aanvraag voor het winningsplan 2008 staat dat er "[...] *geen aanwijzingen te vinden over het optreden van bodemtrilling in relatie tot de winning van zout door oplosmijnbouw*" zijn. Door voortschrijdend inzicht en toezicht weten we nu dat bodemtrillingen wel plaats kunnen vinden rondom zoutwinning. Deze trillingen zijn klein (meestal een magnitude < 0 op de schaal van Richter) en zijn over het algemeen niet aan het oppervlakte meetbaar.

---

<sup>6</sup> <https://www.nobian.com/nl/zoutwinning/groningen/werkzaamheden>

Over de oorzaken en risico's van seismiciteit in zoutlagen is er nog niet veel bekend. Het is mogelijk dat de gemeten seismiciteit het gevolg is van natuurlijke effecten in het zout, of een gevolg van de winning. Dit is een onderwerp van actief onderzoek door zowel de onderneming als door SodM. Echter zolang dat niet duidelijk is, sluiten we niet uit dat de microseismiciteit een indicatie kan zijn van een verhoogd risico op caverne instabiliteit.

Uit een analyse van de beschikbare gegevens blijkt dat het caverne-koppel met de kleinste onderlinge afstand (te weten HL-A en HL-D; met een onderlinge afstand van 112 m, in 2021) en waarvan HL-A een overschrijding van de vergunde diameter heeft, maar zeer beperkt seismisch actief is. Ook HL-F is seismisch beperkt actief. De cavernes met de meeste seismiciteit zijn HL-C en HL-H. HL-H heeft inderdaad een overschrijding van de diameter, maar HL-C niet. Uit onderzoeken die Nobian op verzoek van SodM heeft uitgevoerd zijn aanwijzingen gekomen dat de waargenomen seismiciteit door een ander proces veroorzaakt wordt dan door een te grote diameter. Zoals hierboven aangegeven wordt er naar seismiciteit in zout onderzoek gedaan en blijft SodM in de tussentijd de cavernes nauwgezet in de gaten houden.

#### *Conclusie met betrekking tot de veiligheid van de cavernes*

Naar mijn oordeel is één van de twee stabiliteitsparameters (de diameter en niet de minimale pijlerdikte) in slechts een beperkte mate overschreden in HL-A, HL-F en HL-H. Verder komen uit de verschillende monitoring methoden geen aanwijzingen naar voren dat deze cavernes op dit moment instabiel zijn. Ik kan deze situatie daarom niet als onveilig karakteriseren. Wel is het reden om de stabiliteit van specifiek deze cavernes nauwgezet in de gaten te blijven houden door toezicht te houden op Nobian. Hierbij controleert SodM onder meer de door Nobian uitgevoerde periodieke sonarmetingen en de monitoring met een micro seismisch meetnetwerk in deze cavernes.

#### *Waarschuwing*

Bij de cavernes HL-A, HL-F en HL-H is er sprake van een beperkte overschrijding van de maximale diameter norm. De productie vanuit cavernes HL-A en HL-H ligt stil, zodat SodM alleen de beginselverplichting heeft tot interveniëren bij caverne HL-F. Op basis van het voorgaande concludeert SodM dat er op dit moment nog geen sprake is van gevolgen voor de stabiliteit van de cavernes en de veiligheid van de omgeving en het milieu.

Nobian heeft aangetoond dat de overschrijding van de maximale caveerne diameter overtredingen betreffen die door haar beheersmaatregelen niet meer zullen toenemen. De productie is immers gestaakt op de hoogte waar de overschrijding van de maximale diameter is geconstateerd. Als interventie heeft Nobian van SodM een waarschuwing ontvangen voor de overschrijding van de maximale caveerne diameter op enkele diepte intervallen. Daarnaast moet ze, middels maatregelen, zorgdragen voor het voorkomen van verdere overschrijdingen. Als er in de toekomst toch nieuwe overschrijdingen ontstaan, zullen er verdere consequenties aan verbonden zijn. Het uitsturen van een waarschuwing is een interventie die past bij een overschrijding met beperkte gevolgen voor mens en milieu (zie de interventiematrix in het Toezichtarrangement Geothermie<sup>7</sup>).

Wat betreft het verzoek voor het volledig sluiten van die cavernes waar de onderlinge hart op hart afstand niet voldoet aan de in de vergunning opgenomen minimale 250 meter, is het volgende van belang. De cavernes bij Heiligerlee zijn aangelegd in de periode 1956 -1966 (fase I). De normen die naar aanleiding van de brief van 19 november 1970 in het winningsplan van 2008 gesteld zijn, dateren van lang na de aanleg van de cavernes. Een eventuele overschrijding van een in 1970 gestelde norm op cavernes die al zijn aangelegd in de jaren '50-'60, kan niet met terugwerkende kracht gesteld worden. De fysieke locatie van een caveerne kan namelijk niet worden gewijzigd nadat deze is aangelegd. Bovendien is deze norm vervangen door de minimale pijlerdikte van 100 meter en die is nergens overschreden.

### **Oordeel over dit handhavingsverzoek**

Uw verzoek tot handhaving gaat over de geometrische begrenzingen van cavernes. In 2021-2022 heeft SodM onderzocht of zoutondernemingen zich houden aan de geometrische begrenzingen van cavernes: zijn de ligging/vorm van de cavernes zoals deze vergund zijn in het winningsplan?<sup>8</sup> Dat geldt ook voor de cavernes in het Heiligerlee veld. Tijdens het onderzoek voor caverneveld Heiligerlee zijn geen recente overschrijdingen geconstateerd. Wel zijn er oude overschrijdingen gevonden, die dateren tot wel enkele decennia geleden. Kijkend naar de overschrijding, in verhouding tot het formaat van de caveerne in combinatie met de onderlinge afstand van de cavernes (pijlerdikte) en wijze van monitoring en de resultaten daarvan, is er volgens SodM geen sprake van gevolgen voor de stabiliteit van de cavernes en daarmee de veiligheid van de omgeving en het milieu.

---

<sup>7</sup> <https://www.sodm.nl/documenten/publicaties/2020/07/01/toezichtarrangement-geothermie>

<sup>8</sup> [Onderzoek eventuele afwijkingen winningsplannen zout | Nieuwsbericht | Staatstoezicht op de Mijnen \(sodm.nl\)](#)

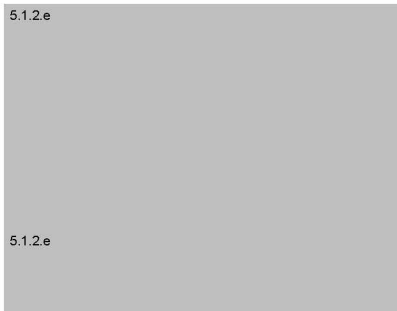


Nobian heeft maatregelen getroffen die er toe leiden dat er op de respectievelijke diepte intervallen geen zout meer gewonnen wordt, zodat de diameters niet groter worden. SodM houdt toezicht op het uitvoeren van de genoemde maatregel om te voorkomen dat de diameter verder zou kunnen toenemen.

Als er in de toekomst toch nieuwe overschrijdingen ontstaan, zullen er consequenties aan verbonden zijn.

### Conclusie

Er is geen grond voor handhavend optreden. Ik wijs het verzoek om handhavend op te treden tegen de voortzetting van de zoutwinning af.



### Mededelingen

Tegen dit besluit kan degene wiens belang daarbij rechtstreeks is betrokken binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de inspecteur-generaal der mijnen, per adres Staatstoezicht op de Mijnen, t.a.v. afdeling Bestuurszaken, Postbus 24037, 2490 AA 's-Gravenhage. U kunt uw bezwaarschrift ook digitaal indienen via [info@sodm.nl](mailto:info@sodm.nl).

SodM is voornemens het besluit op uw verzoek, met uitzondering van daarin opgenomen persoonsgegevens, te publiceren op onze website [www.sodm.nl](http://www.sodm.nl). Hierbij geef ik u de mogelijkheid om uw mening te geven over de voorgenomen openbaarmaking. U kunt dit doen door binnen twee weken nadat u dit bericht ontvangt, dus uiterlijk 21 september 2023, uw reactie schriftelijk en gemotiveerd te mailen naar [info@sodm.nl](mailto:info@sodm.nl). Als ik binnen de aangegeven termijn geen reactie van u heb ontvangen, ga ik er vanuit dat u geen bedenkingen tegen openbaarmaking heeft. Geanonimiseerde publicatie van onze reactie op uw brief zal dan plaats vinden op 22 september 2023.

### Afschrift

Een kopie van dit besluit verzend ik naar de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat en Nobian. Tevens wordt dit besluit geanonimiseerd op [www.sodm.nl](http://www.sodm.nl) geplaatst.